

utemeljevati darilo, kateremu pa po §. 943. drž. zak. knj. manjka pravice do tožbe.

Dalje ponujani dokaz o tem, da je toženec večkrat tožitelju predlagal pobotanje, nima posebnega pomena, kakor se je to že v podrazsodbi od 5. februarja 1881, št. 216 opomnilo, ker ti predlogi o pobotanju, kateri do sedaj tudi še veljave nimajo, nikakor ne obsegajo priznanja tožbine pravice, in katerim vzrok je morda to, da bi se tako neopravičeno dejanje pred javnostjo skrilo. Pri takih razmerah je odveč, da bi se v daljnem ugovoru razpravljalo, da se družbinska pogodba sama ni sklenila v smislu §. 1175. drž. zak. knj., in da bi se tukaj moglo govoriti le o sami obljubi po §. 936 drž. zak. knj., na katere izpolnitev se v zakonitem obroku ni sililo.

V povrnitev stroškov moral se je propali tožitelj po §. 24. zakona od 16. maja 1864, št. 69 drž. zakonika obsoditi.

(Dalje prihodnjič.)

O odškodovanji rabokupnih pravic pri eksekutivni prodaji posestva, na katerem so intabulirane.

Na zemljišči vlož. št. 6 davkarske občine Loške zavarovane so bile rabokupne pravice Blaža D. iz pogodbe od 19. rožnika 1875 za čas od 1. prosenca 1876 do 31. grudna 1881.

To posestvo bilo je po eksekutivnem potu 14. svečana 1877 prodano in od Blaža D. kupljeno.

Pri oglašnji in likvidiranji dolgov zahteval je Blaž D. za svoje pravice na leto 100 gld., torej za 5 let 500 gld. odškodnine.

Z odlokom od 12. malega travna št. 2903, dekretiralo se je za to odškodovanje 500 gld. ad depositum, in Blažu D. zaukazalo, da mora v 30 dneh zaradi te odškodnine tožbo proti eksekutu Joži M. vložiti.

Blaž D. je sub. pr. 18. rožnika 1877, št. 4730, Jožeta M. tožil in pravi, da je najemščine 100 gld. na leto plačeval, na posestvu je imel gostilno, katera mu je nesla 250 gld., torej ima izgube 150 gld. na leto. On je sicer sam posestvo kupil, a stalo ga je 2030 gld., in če se vzame, da ima obertnik 20 odstotkov

dobička, znese dobiček 406 gld. na leto in po odbiti najemščini 100 gld., bilo bi škode zanj na leto 306 gld. Te škode pa tožnik ne terja, ampak zadovoljen je, če se mu za vsako leto 100 gld., torej vsega vkup za 4 leta in $10\frac{1}{2}$ mesecev 487 gld. 50 kr. povrne.

Prva sodnija je z razsodbo od 31. grudna 1877, št. 8033, tožniku pripoznala vso toženo svoto proti temu, da s cenilno pri-sego dokaže, da je s prodajo na leto za 100 gld. dobička izgubil, in utemeljila to razsodbo tako, da ima tožnik po §. 1121 o. d. z. pravico terjati odškodovanja in ker se velikost te odškodnine na drugačen način ne more dokazati, mora se to storiti s cenilno prisego.

Na apelacijo toženega je c. kr. nadsodnija v Gradci z razsodbo od 11. malega travna 1878, št. 2379, tožbeno zahtevo odbila in tožnika obsodila v stroške iz sledečih

nagibov:

Tožnik zahteva likvidiranje škode, katera se mu je s tem storila, da se je hiša Jožefa M. vlož. št. 6 davk. občine Loške, v katerej je na podlagi uknjižene rabokupne pogodbe od 19. rožnika 1875 l. gostilno imel, 14. svečana 1877 eksekutivno prodala.

Tožbena zahteva bila bi le tedaj opravičena, če bi tožnik po prodaji daljno oskrbljevanje gostilne in na leto 150 gld. dobička izgubil.

To se pa v tem primerljeji ni zgodilo, kajti on sam je hišo kupil in more tedaj gostilno, kakor do sedaj, imeti tudi za naprej in si lahko kot lastnik hiše ravno tak dobiček pridobiva, kakor prej kot rabokupnik.

Gledé na te razmere se ne more reči, da je tožnik po prodaji kaj izgubil in torej tudi odškodovanja terjati ne more; ta reč, da tožnik ni nikakega dobička izgubil, se s tem nič ne pre-drugači, da on ne oskrbljuje gostilne več kot rabokupnik, ampak kot lastnik hiše.

Tudi se mora daljno vprašanje zanikati, da bi tožnik s tem, da je moral plačati 2030 gld. kupnine, dobil pravico od eksekuta glede na gori navedeno rabokupno pogodbo terjati odškodovanja.

Tožnik dobil je za kupnino hišno posestvo v last in če bi bil hišo kupil tudi le zaradi one rabokupne pogodbe — kar pa še sam ne trdi — storil je to iz proste volje in se v tem slučaju o posilnem stanju tožnikovem in o terjatvi odškodnine tem manj govoriti more, ker tožnik ne trdi in tudi dokazano ni, da bi z nakupom hiše prišel v kakšno škodo.

Če se torej pomisli, da istinita škoda tožnikova ni dokazana, in da se terjatev odškodovanja prav za prav le na slučaj opira, ko bi tožnik hiše kupil ne bil, kar se pa ni zgodilo, neopravičena je tožba in se mora odbiti.

Na revizijo tožnikovo pripoznala je najviša sodnija z rzsodbo od 30. grudna 1878, št. 13416 tožnikovo terjatev sicer ne likvidno v znesku 487 gld. 50 kr. ampak z 200 gld., če tožnik s cenilno prisego dokaže, da je s prodajo posestva vlož. št. 6 davkarske občine Loške, katero je v najemu imel, najmanj 200 gld. škode imel, in je to rzsodbo takole utemeljila :

Toženi sam obstane, da je tožnik z rabokupno pogodbo od 19. rožnika 1875 posestvo vlož. št. 6 davk. občine Loške za gostilno na 6 let, to je od 1. prosenca 1876 do zadnjega dne grudna 1881 proti letni najemščini 100 gld. v najem vzel in se za rabokupne pravice že 7. malega srpana zavaroval na posestvo. Toženi dalje obstane, da je ono posestvo bila last Jožeta M. in je bilo zaradi dolga Rozalije M. 14. svečana 1877 prodano.

Ker Jože M. rabokupnega uživanja onega posestva od prodaje naprej ne more dovoliti, mora tožniku zaradi protipogodbenege prenehanja rabokupnih pravic po §§. 1120, 1121, 1295 in 1323 o. d. z. dober stati in mu dovoliti, da sme škodo, katero je imel s tem prikrajšanjem pravic, iz posestva oziroma iz skupila terjati.

Tako odškodovanje tudi tožnik terja in hoče po cenilni prisegi ali pa po izvedencih dokazati, da je 487 gld. 50 kr. dobička na izgubi.

Tožniku se sicer ni dopustilo, da bi dokazal velikost izgube po izvedencih, a toliko je istina, kar tudi toženi obstane, da se je posestvo 4 leta in 10 $\frac{1}{2}$ mesecev preje za dolg Rozalije M. prodalo, predno bi se imele končati tožnikove rabokupne pravice, da se mu je torej uživanje posestva pred preteklim časom odvzelo in

mu porabljenje za ves čas rabokupa že storjenih potroškov večinoma uničilo in da ima v smislu §§. 214 in 217 s. r. za to izgubo pravico odškodovanja terjati in velikost škode s cenilno prisego dokazati.

Ker tožnik velikost škode natančno ni dokazal, moral se je njegov zahtev glede na ceno zemljišča, na najemščino in druge razmere znižati in mu 200 gld. spoznati, če cenilno prisego položi.

Nadsodnija se sklicuje na to, da je tožnik sam posestvo kupil in more gostilno zaradi tega tudi naprej imeti, a na to se pri odškodovanjskem vprašanju ne more ozir jemati, ker ima tožnik že na temelji rabokupne pogodbe pravico terjati uživanje rabokupa in se je s prodajo le prisilil nadaljevanje gostilne z novo pravico si pridobiti in omogočiti s kupnino 2030 gld. G—n.

O poskusu pri telesni poškodbi.

(Konec.)

Proti tej rabsodbi pritožil se je obsojenec, ter uložil proti nji ugovor in ob jednem ničnosti pritožbo, ter ju utemeljil, kakor sledi:

a) Poročalo se mi je sicer o obravnavi, ki se je proti meni dné 28. julija 1881 zaradi teške telesne poškodbe vršila, toda izgubil sem dotični dekret. Spominal sem se samo, da bode obravnava koncem julija, in menil sem za gotovo, da bode dné 29. julija t. l. Prišel sem tudi ta dan v poslopje deželne sodnije, kjer se mi je pa reklo, da je bila glavna obravnava v moji zadevi že prejšnji dan, in da se je končala z mojim obsojenjem. Pri tej obravnavi nameraval sem v svoje opravičenje dokazati, da sem bil popolnoma pijan, in sicer po naslednjih nesumnih pričah:

J. F., A. T., M. M., K. T., A. P., M. P., Fr. M. in Fr. L., kateri vsi stanujejo v isti hiši, kakor jaz. Te priče bi bile tudi dokazale, da sta nasprotnika A. M. in Fr. J. z menoj grdo ravnala, predno sem proti njima nastopil; in ravno tako bi bile dokazale javno sovraštvo, katero sta ta dva meni nasproti vedno kazala, kar bi bilo prouzročilo, da bi bil mogel iz dobrega uzroka proti njihovi prisegi ugovarjati, ter da bi se njihovim izpovedbam ne